

دانشگاه صنعتی امیرکبیر
(پلی تکنیک تهران)

گزارش ۲ درس هوش مصنوعی

پیاده‌سازی هیوریستیک برای حل یک مساله تصمیم‌گیری
و مقایسه روش‌ها روی نمونه‌های تصادفی

به قلم:

امیر بابا محمودی

استاد

دکتر مهدی قطعی

فروردین ۱۴۰۰

مقدمه:

در این گزارش قصد داریم تا نسخه ی ساده شده‌ای از بازی سولیتیر (solitaire) را پیاده‌سازی کرده و با کمک یک تابع هیورستیک و الگوریتم A^* به ازای ورودی‌های مختلف سعی در حل و رسیدن به هدف کنیم.

شرح بازی:

در این بازی نیاز است تعدادی کارت که رنگ و عدد هر کدام با بقیه فرق دارد مرتب شوند.

قوانین بازی:

زمین بازی k بخش دارد که در هر بخش بینهایت کارت میتواند قرار بگیرد و کارت‌ها در هر بخش طوری گذاشته می‌شوند که کل کارت‌ها دیده شوند.

این کارت‌ها در هر بازی یکی از m رنگ را داشته ($m \leq k$) و از هر رنگ نیز n کارت با شماره‌های ۱ تا n داریم. در این بازی هدف این است که در انتها کارت‌های هر بخش هم‌رنگ بوده و اعداد آن‌ها از بالا به پایین به صورت نزولی مرتب شده باشد.

در هر مرحله بازی فقط می‌شود از روی هر دسته یک کارت برداشته و آن را به ستون‌های بعدی منتقل کرد آن هم به این شرط که کارت تنها میتواند بروی کارتی که عددش از خودش بیشتر میباشد بشیند. (یا یک ستون خالی باشد)

مثالی از نحوه ی ورودی کد:

5 3 6

6r 5g 5r 4y

6y 2g 4r 3y 3g 2y

1y 4g 1r

6g 1g 2r 5y 3r

#

در مثال روبرو خط اول شامل اعداد n, m, k بوده که تعداد بخش‌ها (section) تعداد رنگ‌ها و شماره ی روی کارت‌ها را به ترتیب از چپ به راست نشان میدهد.

در k خط بعدی نشان میدهد در بخش شماره ی k چه کارت‌هایی به چه ترتیبی وجود دارند. برای مثال در بخش اول به ترتیب کارت ۶ با رنگ قرمز، کارت سبز با شماره ی ۵، کارت قرمز با شماره ی ۵ و کارت زرد با شماره ی ۴ میباشد که یعنی در این مساله سه رنگ سبز، قرمز و زرد با شماره‌های ۱ تا ۶ وجود دارند. علامت # در خط آخر نشان دهنده ی این میباشد که بخش ۵ ام خالی میباشد و کارتی در آن وجود ندارد.

خروجی مورد انتظار :

6g 5g 4g 3g 2g 1g

6y 5y 4y 3y 2y 1y

6r 5r 4r 3r 2r 1r

#

#

البته لازم به ذکر میباشد که این حالت با حالت

6g 5g 4g 3g 2g 1g

5y 5y 4y 3y 2y 1y

#

6r 5r 4r 3r 2r 1r

#

تفاوتی نداشته و میتواند هدف مساله باشد .

حال به شرح کد پیاده‌سازی شده که لینک گیت هاب آن در آخر گزارش آمده است میپردازیم:

این کد در زبان java نوشته شده و شامل ۵ کلاس State , Graph , Section , Card و کلاس Main میباشد . در زیر به شرح هر یک از این کلاس‌ها میپردازیم :

```
public class Card {  
  
    private int number;  
    private char color;  
  
    public Card(String str) {  
        this.color = str.charAt(1);  
        String s=Character.toString(color);  
        String [] st = str.split(s);  
        this.number = Integer.parseInt(st[0]);  
    }  
  
    public int getNumber() { return number; }  
  
    public char getColor() { return color; }  
  
    @Override  
    public String toString() { return "" + number + color + " "; }
```

Card : این کلاس مربوط به کارت های بازی شده که هر کارت شامل رنگ و شماره میباشد و از آنجایی که ما اطلاعات هر کارت رو بصورت ترکیب یه کاراکتر به عنوان رنگ و یک رقم بعنوان عدد رو کارت میگیریم باکمک توابع parseInt و charAt و toString این دو اطلاعات رو بصورت جدا میگیریم .

```

public class Section {
    private ArrayList<Card> cards = new ArrayList<>();

    public Section(String row) {
        if(!(row.equals("#") || row.equals(""))){
            String[] arrOfStr = row.split(regex: " ", limit: 0);

            for (String a : arrOfStr)
                addCard(a);
        }
    }

    public void addCard(String a) { this.cards.add(new Card(a)); }

    public void print(){
        for (Card card : cards){
            System.out.print(card.toString());
        }
    }

    public String toString(){

```

```

        public Boolean isSort(){
            for (int i = 0; i<cards.size() ; i++){
                char c = cards.get(0).getColor();
                if (cards.get(i).getNumber() != Main.n - i){
                    return false;
                }else {
                    if (c != cards.get(i).getColor()){
                        return false;
                    }
                }
            }
            return true;
        }

        public ArrayList<Card> getCards() { return cards; }

        public Card getTopCard() { return cards.get(cards.size()-1); }

        public Card popTopCard(){
            Card card = cards.get(cards.size()-1);
            cards.remove(cards.get(cards.size()-1));
            return card;
        }

```

Section : در این کلاس درواقع هر بخش که کارت در آن قرار میگیرد پیاده‌سازی شده که شامل آرایه ای از کارت ها بوده که به آن بخش اضافه می‌شوند که این کار توسط تابع addcard صورت میگیرد. در این بخش توابع دیگری برای چک کردن سورت بودن شماره ی کارت ها همینطور برای برداشتن بالاتری کارت نیز وجود دارد .

```

import java.util.*;

public class State {

    private State parent;
    private ArrayList<State> neighbour = new ArrayList<>();
    private ArrayList<Section> sections = new ArrayList<>();
    private int setNeigh = 0;
    private int gCost;
    private int heuristic;
    private int fCost;

    public State(ArrayList<Section> sections, int cost) {

        this.sections = sections;
        this.gCost = cost;
        setHeuristic();
        this.fCost = gCost + heuristic;
    }

    public void print(){
        for (Section sec : sections){
            if(sec.getCards().size() == 0){

```

```

                public Boolean isFinish(){
                    for (Section sec : sections){
                        if (!sec.isSort()){
                            return false;
                        }
                    }
                    return true;
                }

                public ArrayList<State> getNeighbour() {
                    return neighbour;
                }

                public void setNeighbour() {
                    if (setNeigh == 0) {
                        setNeigh = 1;
                        for (int i = 0; i < sections.size(); i++) {
                            if (sections.get(i).getCards().size() > 0) {
                                int x = sections.get(i).getTopCard().getNumber();
                                outer:
                                for (int j = 0; j < sections.size(); j++) {
                                    int y = 0;
                                    if (sections.get(j).getCards().size() > 0) {

```

```

                                        int y = 0;
                                        if (sections.get(j).getCards().size() > 0) {
                                            y = sections.get(j).getTopCard().getNumber();
                                        }
                                    }
                                }
                            if (y == 0 || x < y) {
                                ArrayList<Section> newSections = new ArrayList<>();
                                for (Section sec : sections) {
                                    Section newSec = new Section(sec.toString());
                                    newSections.add(newSec);
                                }

                                Card card = newSections.get(i).popTopCard();
                                newSections.get(j).addCardToTop(card);
                                State s = new State(newSections, cost: this.gCost() + 1);
                                for (State state : neighbour){
                                    if (state.equals(s)){
                                        continue outer;
                                    }
                                }
                                neighbour.add(s);
                                s.addNeighbour( this);
                            }
                        }
                    }
                }
            }
        }
    }
}

```

State: در این بخش استیت کلی بخش‌ها و کارت‌های داخل آن‌ها پیاده‌سازی شده که شامل آرایه ای برای قرار دادن همسایه‌ها یا به بیانی بهتر تمامی استیت‌هایی که میتوان از یک استیت مذکور به انجام یک action به آن‌ها رفت وجود دارد. همینطور لیستی برای نشان دادن بخش‌های یک استیت. تابع isFinish در این بخش برای بررسی اینکه به حالت هدف رسیدیم یا نه پیاده‌سازی شده است. حال به تابع setHeuristic می‌پردازیم.

```
public void setHeuristic() {
    heuristic = 0;

    for (int i = 0; i < sections.size(); i++) {
        HashSet<Character> colors = new HashSet<>();

        if (sections.get(i).getCards().size() > 1) {
            for (int j = 0; j < sections.get(i).getCards().size(); j++) {
                colors.add(sections.get(i).getCards().get(j).getColor());
            }

            heuristic += colors.size()-1;

            for (int j = 1; j < sections.get(i).getCards().size(); j++) {
                if(sections.get(i).getCards().get(j).getNumber() >= sections.get(i).getCards().get(j-1).getNumber()){
                    heuristic += 1;
                }
            }
        }else if(sections.get(i).getCards().size() == 1){
            if (Main.m > 1){
                heuristic += 1;
            }
        }
    }
}
```

تابع هیورستیک :

تابع هیورستیکی که برای این مسأله انتخاب شده درواقع شامل سه بخش است که برای هر استیت محاسبه شده و در نهایت جمع زده شده و به عنوان $h(s)$ برای آن استیت تلقی می‌شود. بخش اول تعداد رنگ‌های متمایز هر بخش را شمارده و یک واحد از آن کم کرده (زیرا در هر بخش یک رنگ یکسان میتواند قرار بگیرد) و سپس عدد بدست آمده ی هر section را جمع میکند. در بخش دوم این تابع در هر یک از سکشن‌ها شماره ی کارت‌های متوالی را بررسی کرده و هر جا که صعودی بود یک واحد اضافه میکند به مقدار هیورستیک. در بخش سوم بررسی میکند اگر کارتی به تنهایی در یک سکشن وجود داشته باشد اگر n درواقع بیشتر از یک بود نشان میدهد جای آن اشتباه بوده و یک واحد به هیورستیک اضافه میکند.

```

public void AStar(State s) {
    frontier.add(s);

    while (!frontier.isEmpty()){
        State current;
        current = smallest(frontier);
        current.print();
        System.out.println("current g : " + current.getGCost() );
        System.out.println("current h : " + current.getHeuristic());
        System.out.println("current f : " + current.getFCost());
        visitedNodes.add(current);
        bast ++;
        if (current.isFinish()) {
            System.out.println("depth = " + current.getGCost());
            System.out.println("explored = " + visitedNodes.size());
            System.out.println("frontier = " + toolid);

            ArrayList<State> path = new ArrayList<>();

            System.out.println("path from root to goal");
            while (current != null){
                path.add(current);
            }
        }
    }
}

```

```

        while (current != null){
            path.add(current);
            current = current.getParent();
        }
        Collections.reverse(path);
        for (State parent: path) {
            System.out.println("-----");
            parent.print();
        }
        return;
    }
    frontier.remove(current);
    current.setNeighbour();
    for (State state : current.getNeighbour()){
        if (!visitedNodes.contains(state)){
            state.setParent(current);
            frontier.add(state);
            toolid ++;
        }
    }
}
}

```

Graph: در این بخش درواقع الگوریتم A* اجرا شده و هر بار تابع isFinished رو برای بررسی رسیدن به هدف صدا میکند


```

import java.util.ArrayList;
import java.util.Scanner;
import java.lang.*;

public class Main {
    static int k, m, n;
    public static void main(String[] args) {
        long startTime = System.nanoTime();

        Scanner input = new Scanner(System.in);

        k = input.nextInt();
        m = input.nextInt();
        n = input.nextInt();
        input.nextLine();

        String row;

        ArrayList<Section> secRoot = new ArrayList<>();

        for(int i=0; i<k; i++){
            row = input.nextLine();
            secRoot.add(new Section(row));

```

```

            row = input.nextLine();
            secRoot.add(new Section(row));
        }
        State root = new State(secRoot, cost: 0);
        root.setParent(null);

        Graph graph = new Graph(root);

        graph.AStar(root);
        long endTime = System.nanoTime();
        long totalTime = (endTime - startTime) / 1000000;
        System.out.print("total search time is : ");
        System.out.println(totalTime);
    }
}

```

Main: در این بخش مقادیر ورودی گرفته شده با شروع الگوریتم A* از ریشه شروع به سرچ کرده و همینطور برای بدست آوردن تایم ران شدن برنامه از System.nanoTime استفاده شده است .

چند مثال از ورودی و خروجی های آن :

۱- ورودی :

3 1 3

3g

1g

2g

خروجی :

depth = 2

explored = 8

frontier = 13

path from root to goal

3g

1g

2g

3g 2g

1g

#

3g 2g 1g

#

#

total search time is : 1133

۲-ورودی :

3 2 3

1r 1g

3r 2r

3g 2g

خروجی :

depth = 2

explored = 3

frontier = 4

path from root to goal

1r 1g

3r 2r

3g 2g

1r

3r 2r

3g 2g 1g

#

3r 2r 1r

3g 2g 1g

total search time is : 15882

۳-ورودی :

5 3 5

5g 4g 3g 2g

1g 1r

5r 4r 3r

5b 4b 3b 2b 2r

1b

خروجی :

depth = 4
explored = 8
frontier = 45
path from root to goal

5g 4g 3g 2g
1g 1r
5r 4r 3r
5b 4b 3b 2b 2r
1b

5g 4g 3g 2g
1g 1r
5r 4r 3r 2r
5b 4b 3b 2b
1b

5g 4g 3g 2g
1g
5r 4r 3r 2r 1r
5b 4b 3b 2b
1b

5g 4g 3g 2g 1g

5r 4r 3r 2r 1r
5b 4b 3b 2b
1b

5g 4g 3g 2g 1g

5r 4r 3r 2r 1r
5b 4b 3b 2b 1b
#

total search time is : 53426

منابع :

1- برای انتخاب مساله و پیدا کردن یک تابع هیورستیک مناسب در این گزارش با دو تا از دوستانم امیررضا رادجو با شماره دانشجویی ۹۷۱۳۰۱۸ و همچنین نیکا شهابی با شماره دانشجویی ۹۷۱۳۰۲۳ مشورت کردم

<https://stackoverflow.com/questions/4845737/face-up-solitaire-algorithm>-2

<https://web.stanford.edu/~bvr/pubs/solitaire.pdf>-3

<https://github.com/andavies/n-puzzle>-4

<https://en.wikipedia.org/wiki/Solitaire>-5

لینک گیت هاب برای دسترسی به کد:

<https://github.com/amirbabamahmoudi/simple-version-of-solitaire-with-A-.git>